

Vergaderjaar 2022–2023

28 750

Gemeentelijke herindeling

Nr. 83

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 2 december 2022

De vaste commissie voor Binnenlandse Zaken heeft een brief ontvangen van het Burgercomité Schaijk & Reek. Deze brief gaat over de evaluatie van het functioneren van de nieuwe gemeente Maashorst. In de procedurevergadering van 15 september 2022 heeft de commissie besloten graag een reactie van mij op deze brief te ontvangen, voorafgaand aan het (ongeplande) commissiedebat Bestuurlijke organisatie en democratie. In deze brief leest u mijn reactie.

Brief Burgercomité Schaijk en Reek

Het Burgercomité Schaijk en Reek is van mening dat het evaluatieontwerp geen recht doet aan (de bedoeling van) artikel 9 uit de wet die de samenvoeging van Landerd en Uden regelt. Het comité is van mening dat dit artikel exclusief is bedoeld om de positie van de kernen Schaijk en Reek te onderzoeken en het draagvlak in deze kernen voor de geëffectueerde herindeling. Daarnaast wil het burgercomité dat alle (kiesgerechtigde) inwoners van Schaijk en Reek hun stem mogen uitbrengen over de vraag of deze kernen alsnog aan de gemeente Oss moeten worden toegevoegd. Ten slotte wil het burgercomité dat niet de gemeenteraad, maar het parlement of ik besluiten of het wenselijk is om Schaijk en Reek alsnog toe te voegen aan de gemeente Oss.

Mijn reactie op de brief

Naar mijn mening doet het evaluatieontwerp recht aan artikel 9 uit de betreffende herindelingswet, al begrijp ik heel goed dat de positie van Schaijk en Reek de aanleiding vormde voor het amenderen van het wetsvoorstel. Op basis van artikel 9 van de herindelingswet is het mijn opdracht om in 2024 verslag te doen aan het parlement over het functioneren van de gemeente Maashorst. Hierbij dient in het bijzonder aandacht te worden besteed aan de positie van de kernen van Maashorst, in het bijzonder de kernen Schaijk en Reek. Daarnaast dient in het verslag

aandacht te worden besteed aan de wenselijkheid om Schaijk en Reek bij de gemeente Oss te voegen. Het onderzoeksbureau dat de evaluatie uitvoert hanteert de letterlijke tekst van artikel 9 uit de betreffende herindelingswet en heeft drie onderzoeksvragen opgesteld in lijn met dit wetsartikel. Het is niet mijn opdracht om de herindeling van Maashorst te heroverwegen. De resultaten van het evaluatieonderzoek zouden eventueel wel aanleiding kunnen geven tot een heroverweging. Deze beoordeling laat ik, conform het uitgangspunt dat herindelingsinitiatieven zoveel mogelijk van onderop dienen te komen, over aan de gemeenteraad van Maashorst.

De vraag of het wenselijk is om Schaijk en Reek bij Oss te voegen is één van de onderzoeksvragen in de evaluatie. Het begrip «wenselijkheid» is door het onderzoeksbureau uitgesplitst in «objectieve», «subjectieve» en «formele» wenselijkheid (zie ook de toelichting hierop in mijn brief van 13 juli 2022). Gezamenlijk geven deze aspecten aan het eind van de evaluatieperiode een beeld van de wenselijkheid van een eventuele nieuwe herindeling. Als onderdeel van het aspect «subjectieve wenselijkheid» wordt in 2024 een enquête gehouden waarbij de resultaten worden uitgesplitst per kern, zodat de resultaten tussen de kernen ook vergeleken kunnen worden. Deze representatieve enquête wordt door I&O research gehouden onder een aselechte groep van 3000 inwoners die hiervoor expliciet worden uitgenodigd. Daarnaast is er ook een mogelijkheid voor alle inwoners om de enquête in te vullen. De resultaten van de aselechte steekproef en de «open inschrijving» worden apart gepresenteerd. De mening van inwoners uit Schaijk en Reek kan via deze methodiek zorgvuldig worden gewogen. Ik zie daarom niet de meerwaarde van een afzonderlijke enquête in Schaijk en Reek. Daarnaast wordt in elke fase van het traject gesproken met vertegenwoordigers van inwonersplatforms en dorpsraden, ook met het Burgercomité Schaijk en Reek.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
H.G.J. Bruins Slot